

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

PROGRAME ȘCOLARE PENTRU CICLUL SUPERIOR AL LICEULUI

DOGMATICĂ

(curriculum diferențiat)

CLASELE A XI-A – A XII-A

Filiera vocațională, profil teologic

Specializările: Teologie ortodoxă, Patrimoniu cultural

Aprobat prin ordinul ministrului

Nr. 5397 / 17.10.2006

București, 2006

NOTA DE PREZENTARE

Disciplina ***Dogmatică*** se studiază în cadrul curriculumului diferențiat pentru ciclul superior al liceului, filiera vocațională, profil teologic (cultul ortodox), fiindu-i alocate câte 2 ore/ săptămână în clasele a XI-a și a XII-a, atât la specializarea teologie ortodoxă, cât și la specializarea patrimoniu cultural.

Studierea ***Dogmaticii*** în învățământul teologic preuniversitar are ca scop aprofundarea învățăturii de credință a Bisericii Ortodoxe și formarea unei culturi teologice, apte să pregătească pe viitorii slujitori ai Bisericii în misiunea lor pastoral-misionară și liturgică. Totodată, această disciplină școlară își propune să formeze elevilor competențe, valori și atitudini în acord cu principiile Bisericii Ortodoxe și cu cerințele societății contemporane.

Elaborarea programei școlare de ***Dogmatică*** a avut în vedere exigențele impuse de reforma curriculară din învățământul românesc actual. Structurarea noilor planuri cadru de învățământ pentru clasele a XI-a și a XII-a pe componentele trunchi comun și curriculum diferențiat determină, la nivelul programei școlare, organizarea ofertei educaționale în competențe și conținuturi ale învățării, prezentate distinct pentru fiecare dintre aceste componente. Stabilirea competențelor și selectarea conținuturilor au fost realizate respectând principiile relevanței, accesibilității și transmiterii sistematizate a cunoștințelor.

Programa propune o serie de elemente de noutate, care fac referire la următoarele aspecte:

- aprofundarea temelor de dogmatică prin ore destinate lecturii și analizării unor fragmente din operele marilor Părinți ai Bisericii și ale scriitorilor bisericești sau a unor texte liturgice;
- actualizarea conținuturilor referitoare la teme interconfesionale, în conformitate cu teologia actuală a confesiunilor creștine și luând în considerare dialogul ecumenic;
- reconsiderarea conținuturilor specifice Dogmaticii, în scopul asigurării coerenței cu celelalte discipline teologice.

Programa școlară de ***Dogmatică*** este structurată pe următoarele componente:

- competențe generale;
- valori și atitudini promovate, prin învățarea disciplinei, pe întreg parcursul învățământului liceal;
- competențe specifice asociate cu conținuturile învățării, specificate distinct – pentru clasa a XI-a și pentru clasa a XII-a;
- lista unităților de conținut, prezentată distinct – pentru clasa a XI-a și pentru clasa a XII-a;
- sugestii metodologice.

COMPETENȚE GENERALE

1. Exprimarea corectă și cursivă în limbajul teologic specific ortodox
2. Argumentarea biblică, patristică și liturgică a învățăturii de credință ortodoxă
3. Aplicarea în context misionar, pastoral și liturgic a învățăturii ortodoxe
4. Realizarea unui dialog ecumenic, în spiritul apropierii actuale dintre Biserici
5. Corelarea cunoștințelor dogmatice cu cele dobândite la alte discipline teologice

VALORI ȘI ATITUDINI

- Iubirea față de Dumnezeu și față de aproapele
- Interes și dragoste pentru studierea Sfintei Scripturi și a scrierilor Sfinților Părinți
- Mărturisirea prin faptă și cuvânt a credinței creștine ortodoxe
- Afirmarea liberă a convingerilor religioase
- Respect și înțelegere față de membrii altor confesiuni creștine și a altor religii
- Promovarea unei gândiri teologice în spirit biblic și patristic

CLASA A XI-A
COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

1. Exprimarea corectă și cursivă în limbajul teologic specific ortodox

Competențe specifice	Conținuturi
1.1. Utilizarea corectă a terminologiei specifice triadologiei și hristologiei ortodoxe, în descrierea dogmelor	<ul style="list-style-type: none"> - Prefigurarea dogmei trinitare în religiile păgâne și în Vechiul Testament - Explicarea terminologiei trinitare. Distincția dintre natură și ipostas. Distincția patristică dintre <i>theologia</i> și <i>oikonomia</i> - Distincția natură/ipostas în teologia patristică - Mântuirea și îndumnezeirea omului, adevăratul scop al Întropării - Mesianismul Vechiului Testament. Profeții mesianice - Chipul evanghelic al lui Hristos și istoricitatea Sa - Dumnezeirea lui Iisus Hristos - Definirea dogmatică a persoanei lui Iisus Hristos: unirea ipostatică - Chenoza - Raportul dintre persoana și lucrarea lui Hristos. Cele trei slujiri în general - Dimensiunea ontologică a mântuirii aduse de Hristos
1.2. Identificarea unor texte biblice de referință privind dogma Sfintei Treimi și dogma Întropării	
1.3. Definirea antropologiei ortodoxe din perspectivă trinitară și hristologică	<ul style="list-style-type: none"> - Omul, chip al lui Dumnezeu. - Caracterul personal al omului. Distincția dintre natura și persoană la nivel antropologic - Natura omului: trup și suflet - Sufletul și facultățile sale

2. Argumentarea biblică, patristică și liturgică a învățăturii de credință ortodoxă

Competențe specifice	Conținuturi
2.1. Prezentarea dogmei trinitare și a dogmei hristologice ca învățături fundamentale ale creștinismului ortodox	<ul style="list-style-type: none"> - Dogma Sfintei Treimi - Persoana Mântuitorului Iisus Hristos și lucrarea Sa mântuitoare (Hristologia)
2.2. Argumentarea biblică a unor teme de dogmatică studiate	<ul style="list-style-type: none"> - Crearea omului printr-un act special al lui Dumnezeu lui în univers. Referatul biblic - Vocația specială a omului în raport cu cosmosul în teologia patristică; Sfântul Maxim Mărturisitorul - Starea primordială a omului. Distincția dintre chip și asemănare - Înțelesul celor doi pomi din rai - Tunicile de piele, element constitutiv al stării căzute a omului - Dumnezeirea și consubstanțialitatea persoanelor Sfintei Treimi - Înșușirile personale interne în Sfânta Treime - Lucrările externe ale persoanelor Sfintei Treimi. - Antinomii - Perihoreza persoanelor Sfintei Treimi - Definirea dogmatică a persoanei lui Iisus Hristos în hotărârile Sinoadelor Ecumenice și la scriitorii patristici - Consecințele unirii ipostactice: comunicarea înșușirilor - Nașterea supranaturală a lui Hristos și pururea fecioria Maicii Domnului
2.3. Sintetizarea unor argumente patristice pentru susținerea antropologiei, a teologiei și a hristologiei	
2.4. Analizarea principalelor moduri de argumentare biblică, patristică și liturgică a hristologiei	
2.5. Identificarea modului în care conceptele teologice și temele de dogmatică sunt aplicate și expuse în iconografie	

3. Aplicarea în context misionar, pastoral și liturgic a învățăturii ortodoxe

Competențe specifice	Conținuturi
3.1. Stabilirea de corelații între învățăturile dogmatice ale antropologiei despre iconomia mântuirii și texte liturgice reprezentative	<ul style="list-style-type: none">- Originea păcatului strămoșesc- Urmările păcatului strămoșesc- Providența dumnezeiască și desfășurarea planului de mântuire și îndumnezeire a lumii- Importanța coborârii la iad, a învierii și a înălțării Domnului în iconomia mântuirii- Analiza unor texte liturgice din slujba Rusaliilor- Analiza unor texte liturgice din slujbele din Sâmbăta Mare, Înviere și Înălțare- Teorii romano-catolice cu privire la răscumpărarea prin Hristos. Teoria satisfacției substitutive
3.2. Interpretarea corectă din perspectivă dogmatică a iconografiei și a imaginii sacre din Ortodoxie	
3.3. Analizarea unor modele de aplicare în context misionar și pastoral a învățăturilor specifice triadologiei, hristologiei și antropologiei ortodoxe	

4. Realizarea unui dialog ecumenic, în spiritul apropierii actuale dintre Biserici

Competențe specifice	Conținuturi
4.1. Elaborarea de argumente din perspectiva ortodoxiei în cadrul dialogului interconfesional actual, în special în dialogul cu Biserica Romano-catolică	<ul style="list-style-type: none">- Perspectiva interconfesională asupra stării primordiale a omului- Transmiterea păcatului strămoșesc și urmările lui- Deosebiri interconfesionale privind păcatul strămoșesc
4.2. Realizarea de comparații între învățătura ortodoxă despre Sfânta Treime și cea romano-catolică (cu referire specială la adaosul <i>Filioque</i>)	<ul style="list-style-type: none">- Formularea dogmei Sfintei Treimi în Tradiția creștină. Contribuția Sinoadelor Ecumenice și a scriitorilor patristici- Erezii hristologice- Purcederea Duhului Sfânt. <i>Filioque</i> ca problemă teologică- <i>Filioque</i> în teologia patristică- <i>Filioque</i> în dialogul teologic contemporan
4.3. Evidențierea unor diferențe dintre elementele soteriologiei ortodoxe și cele ale altor confesiuni creștine	<ul style="list-style-type: none">- Răscumpărarea și aspectele ei. Aspectul de jertfă al Răscumpărării- Aspectul recapitulativ al răscumpărării- Răscumpărarea în teologia protestantă

5. Corelarea cunoștințelor dogmatice cu cele dobândite la alte discipline teologice

Competențe specifice	Conținuturi
5.1. Evidențierea centralității dogmei trinitare și a celei hristologice în dogmatica ortodoxă și în toate celelalte discipline teologice	<ul style="list-style-type: none">- Originea sufletului omenesc. Combaterea teoriilor preexistenței și a reîncarnării- Maica Domnului este Născătoare de Dumnezeu. Preacinstirea Maicii Domnului- Cele două voințe și lucrări în Hristos- Lui Hristos I se cuvine o singură închinare- Teologia icoanei
5.2. Stabilirea de corelații între învățăturile din dogmatică referitoare la antropologie și triadologie cu cele oferite de celelalte discipline teologice	

LISTA UNITĂȚILOR DE CONȚINUT

Antropologia

- Crearea omului printr-un act special al lui Dumnezeu în univers. Referatul biblic
- Omul, chip al lui Dumnezeu
- Caracterul personal al omului. Distincția dintre natură și persoană la nivel antropologic
- Natura omului: trup și suflet
- Originea sufletului omenesc. Combaterea teoriilor preexistenței și a reîncarnării
- Sufletul și facultățile sale
- Vocația specială a omului în raport cu cosmosul în teologia patristică; Sfântul Maxim Mărturisitorul
- Starea primordială a omului. Distincția dintre chip și asemănare
- Perspectiva interconfesională asupra stării primordiale a omului
- Originea păcatului strămoșesc
- Înțelesul celor doi pomi din rai
- Urmările păcatului strămoșesc
- Tunicile de piele, element constitutiv al stării căzute a omului
- Transmiterea păcatului strămoșesc și urmările lui
- Deosebiri interconfesionale privind păcatul strămoșesc
- Providența dumnezeiască și desfășurarea planului de mântuire și îndumnezeire a lumii

Dogma Sfintei Treimi

- Prefigurarea dogmei trinitare în religiile păgâne și în Vechiul Testament
- Descoperirea Sfintei Treimi în Noul Testament
- Formularea dogmei Sfintei Treimi în Tradiția creștină. Contribuția Sinoadelor Ecumenice și a scriitorilor patristici
- Explicarea terminologiei trinitare. Distincția dintre natură și ipostas. Distincția patristică dintre *theologia* și *oikonomia*
- Distincția natură/ipostas în teologia patristică
- Dumnezeirea și consubstanțialitatea persoanelor Sfintei Treimi
- Însușirile personale interne în Sfânta Treime
- Lucrările externe ale persoanelor Sfintei Treimi. Antinomii
- Perihoreza persoanelor Sfintei Treimi
- Analiza unor texte liturgice din slujba Rusaliilor
- Erezii antitrinitare
- Purcederea Duhului Sfânt. *Filioque* ca problemă teologică
- *Filioque* în dialogul teologic contemporan

Persoana Mântuitorului Iisus Hristos și lucrarea Sa mântuitoare (Hristologia)

- Mântuirea și îndumnezeirea omului, adevăratul scop al Întrupării
- Mesianismul Vechiului Testament. Profeții mesianice
- Chipul evanghelic al lui Hristos și istoricitatea Sa
- Dumnezeirea lui Iisus Hristos
- Definirea dogmatică a persoanei lui Iisus Hristos: unirea ipostatică
- Definirea dogmatică a persoanei lui Iisus Hristos în hotărârile Sinoadelor Ecumenice și la scriitorii patristici
- Consecințele unirii ipostatice: comunicarea însușirilor

- Nașterea supranaturală a lui Hristos și pururea fecioria Maicii Domnului
- Maica Domnului este Născătoare de Dumnezeu. Preacinstirea Maicii Domnului
- Lipsa de păcat a Mântuitorului și îndumnezeirea firii Sale omenești
- Cele două voințe și lucrări în Hristos
- Lui Hristos I se cuvine o singură închinare
- Chenoza
- Erezii hristologice
- Raportul dintre persoana și lucrarea lui Hristos. Cele trei slujiri în general
- Chemarea profetică
- Slujirea arhierească
- Demnitatea împărătească
- Analiza unor texte liturgice din slujbele din Sâmbăta Mare, din Înviere și din Înălțare
- Răscumpărarea și aspectele ei. Aspectul de jertfă al Răscumpărării
- Dimensiunea ontologică a mântuirii aduse de Hristos
- Importanța coborârii la iad, a învierii și a înălțării Domnului în iconomia mântuirii
- Aspectul recapitulativ al răscumpărării
- Teorii romano-catolice cu privire la răscumpărarea prin Hristos. Teoria satisfacției substitutive
- Răscumpărarea în teologia protestantă
- Teologia icoanei

CLASA A XII-A
COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

1. Exprimarea corectă și cursivă în limbajul teologic specific ortodox

Competențe specifice	Conținuturi
1.1. Utilizarea corectă a terminologiei specifice eclesiologiei, soteriologiei și eshatologiei ortodoxe, în descrierea dogmelor	<ul style="list-style-type: none"> - Întemeierea Bisericii ca spațiu al mântuirii în Hristos - Ființa Bisericii în Ortodoxie. Constituția ei teandrică - Persoana și lucrarea Duhului Sfânt. - Raportul dintre Hristos și Duhul Sfânt în iconomia mântuirii - Sfintele Taine în general - Natură și har în teologia patristică - Înțelesul mântuirii - Înțelesul creștin al morții - Judecata Universală - Viața veșnică
1.2. Analizarea unor texte biblice și patristice de referință privind ierarhia bisericească, Sfintele Taine și sfinții	
1.3. Definirea eclesiologiei ortodoxe din perspectivă hristologică și pnevmatologică	<ul style="list-style-type: none"> - Biserica, trupul tainic al lui Hristos

2. Argumentarea biblică, patristică și liturgică a învățăturii de credință ortodoxă

Competențe specifice	Conținuturi
2.1. Argumentarea biblică și patristică a principalelor elemente ale eclesiologiei	<ul style="list-style-type: none"> - Preoția sacramentală: episcopatul, preoția și diaconatul - Unitatea Bisericii - Sfințenia Bisericii - Sobornicitatea (catolicitatea) Bisericii - Gratuitatea și universalitatea harului - Taina Sfântului Botez, poarta de intrare în Biserică - Taina Sfântului Botez în teologia patristică - Dumnezeiasca Euharistie - Taina mărturisirii - Taina hirotoniei - Nemurirea sufletului - Esența raiului și a iadului în teologia patristică: Sfântul Isaac Sirul – <i>Cuvinte ascetice</i> - Sfârșitul lumii și al istoriei și semnele prevestitoare - Învierea morților
2.2. Sintetizarea unor argumente patristice pentru susținerea eclesiologiei, a soteriologiei și a teologiei sacramentale și eshatologice	
2.3. Compararea principalelor moduri de argumentare biblică, patristică și liturgică a eclesiologiei ortodoxe	
2.4. Analizarea modului în care conceptele teologice și temele de dogmatică sunt aplicate și expuse în iconografia ortodoxă și în rânduielile de cult	

3. Aplicarea în context misionar, pastoral și liturgic a învățăturii ortodoxe

Competențe specifice	Conținuturi
3.1. Identificarea de corelații între învățăturile dogmatice din domeniile eclesiologie, soteriologie, eshatologie și texte liturgice reprezentative	<ul style="list-style-type: none"> - Întreita Slujire a lui Hristos în Biserica și ierarhia bisericească - Apostolicitatea Bisericii
3.2. Analizarea unor situații reale de aplicare a învățăturilor eclesiologiei, soteriologiei și eshatologiei în context misionar, pastoral și liturgic	<ul style="list-style-type: none"> - Necesitatea absolută a harului Duhului Sfânt pentru mântuire - Conlucrarea (sinergia) omului cu harul în lucrarea mântuirii. Valoarea libertății umane - Necesitatea credinței și a faptelor bune în însușirea mântuirii - Învățătura ortodoxă despre îndumnezeirea omului - Darurile Duhului Sfânt - Lucrarea tainei mirului și a euharistiei în viața duhovnicească. Legătura lor cu Botezul - Euharistia și taina Bisericii - Raiul și iadul - Lecturi și exegeze din <i>Panihida</i>
3.3. Interpretarea corectă din perspectiva dogmatică a învățăturii ortodoxe despre Sfintele Taine, armonizate într-o teologie sacramentală	<ul style="list-style-type: none"> - Sfintele Taine

4. Realizarea unui dialog ecumenic, în spiritul apropierii actuale dintre Biserici

Competențe specifice	Conținuturi
4.1. Susținerea unei argumentări ortodoxe în cadrul dialogului interconfesional actual, în special în dialogul cu Biserica Romano-catolică	<ul style="list-style-type: none"> - Raportul dintre natura umană și harul dumnezeiesc - Sfinții, expresie a plinătății lucrării Duhului Sfânt în oameni - Prezența reală a trupului și sângelui lui Hristos în Euharistie - Aspectul de taină și de jertfă al Euharistiei - Episcopatul și unitatea Bisericii - Succesiunea apostolică - Starea sufletelor până la Judecata Universală - Rugăciunile Bisericii pentru cei morți și starea sufletelor din iad
4.2. Analizarea diferențelor dintre învățătura ortodoxă referitoare la eclesiologie și eshatologie și cea catolică (cu referire specială la primatul papal și la purgatoriu)	<ul style="list-style-type: none"> - Probleme interconfesionale: eclesiologia romano-catolică, primatul și infailibilitatea suveranului pontif
4.3. Compararea elementelor eclesiologiei ortodoxe cu cele ale altor confesiuni creștine	<ul style="list-style-type: none"> - Concepții eclesiologice protestante - Teorii soteriologice romano-catolice și protestante - Probleme interconfesionale: purgatoriul și focul curățător

5. Corelarea cunoștințelor dogmatice cu cele dobândite la alte discipline teologice

Competențe specifice	Conținuturi
5.1. Stabilirea de corelații între aspectele dogmatice și cele liturgice referitoare la învățătura ortodoxă despre Sfintele Taine	<ul style="list-style-type: none">- Caracterul hristologic și bisericesc al Tainelor- Viața în Hristos, câștigată prin Sfintele Taine după Sfântul Nicolae
5.2. Evidențierea dimensiunilor sacramentale ale eclesiologiei ortodoxe	<ul style="list-style-type: none">- Preoția universală. Rolul femeii în Biserică- Lecturi din scrierile părinților filocalici
5.3. Identificarea modalităților de aplicare a cunoștințelor de eclesiologie în context misionar și omiletic	<ul style="list-style-type: none">- Etapele și treptele mântuirii- Căminul- Liturgiile în viața Bisericii- Judecata particulară a sufletului

LISTA UNITĂȚILOR DE CONȚINUT

Biserica, trupul tainic al lui Hristos

- Întemeierea Bisericii ca spațiu al mântuirii în Hristos
- Ființa Bisericii în Ortodoxie. Constituția ei teandrică
- Întreita Slujire a lui Hristos în Biserică și ierarhia bisericească
- Preoția sacramentală: episcopatul, preoția și diaconatul
- Preoția universală. Rolul femeii în Biserică
- Unitatea Bisericii
- Sfințenia Bisericii
- Sobornicitatea (catolicitatea) Bisericii
- Apostolicitatea Bisericii
- Aspecte interconfesionale: eclesiologia romano-catolică, primatul și infailibilitatea suveranului pontif
- Concepții eclesiologice protestante

Înșușirea personală a mântuirii datorită de Hristos prin conlucrarea omului cu Duhul Sfânt în Biserică

- Persoana și lucrarea Duhului Sfânt
- Raportul dintre Hristos și Duhul Sfânt în iconomia mântuirii
- Necesitatea absolută a harului Duhului Sfânt pentru mântuire
- Gratuitatea și universalitatea harului
- Conlucrarea (sinergia) omului cu harul în lucrarea mântuirii. Valoarea libertății umane
- Lecturi din scrierile părinților filocalici
- Raportul dintre natura umană și harul dumnezeiesc
- Natură și har în teologia patristică
- Înțelesul mântuirii
- Etapele și treptele mântuirii
- Necesitatea credinței și a faptelor bune în însușirea mântuirii
- Învățătura ortodoxă despre îndumnezeirea omului
- Sfinții, expresie a plinătății lucrării Duhului Sfânt în oameni
- Teorii soteriologice romano-catolice și protestante

Sfintele Taine

- Sfintele Taine în general. Numărul lor
- Caracterul hristologic și bisericesc al Tainelor
- Viața în Hristos, câștigată prin Sfintele Taine, după Sfântul Nicolae Cabasila
- Taina Sfântului Botez, poarta de intrare în Biserică
- Taina Sfântului Botez în teologia patristică
- Taina mirungerii
- Darurile Duhului Sfânt
- Dumnezeiasca Euharistie
- Lucrarea tainei mirului și a euharistiei în viața duhovnicească. Legătura lor cu Botezul
- Prezența reală a trupului și sângeului lui Hristos în Euharistie
- Aspectul de taină și de jertfă al Euharistiei
- Euharistia și taina Bisericii
- Taina mărturisirii
- Taina hirotoniei
- Episcopatul și unitatea Bisericii
- Succesiunea apostolică
- Taina Nunții
- Taina Sfântului Maslu
- Ierurgiile în viața Bisericii

Eshatologia

- Înțelesul creștin al morții
- Nemurirea sufletului
- Judecata particulară a sufletului
- Starea sufletelor până la Judecata Universală
- Raiul și iadul
- Lecturi și exegeze din *Panihida*
- Esența raiului și a iadului în teologia patristică: Sfântul Isaac Sirul (*Cuvinte ascetice* etc.)
- Rugăciunile Bisericii pentru cei morți și starea sufletelor din iad
- Aspecte interconfesionale: purgatoriul și focul curățător
- Sfârșitul lumii și al istoriei și semnele prevestitoare
- Învierea morților
- Judecata Universală
- Viața veșnică

SUGESTII METODOLOGICE

Programa școlară de ***Dogmatică*** pentru clasele a XI-a și a XII-a de liceu, filiera vocațională, profil teologic (cultul ortodox) a urmărit deplasarea accentului de pe conținuturi pe competențe, asigurându-se astfel o perspectivă nouă asupra domeniului teologic și asupra demersului didactic. Competențele specifice au fost corelate cu unitățile de conținut, avându-se în vedere posibilitatea ca o competență specifică să poată fi realizată prin una sau prin mai multe unități de conținut.

Conținuturile sunt prezentate în mod sistematic, urmărind succesiunea logică tradițională a temelor și corelarea cunoștințelor cu cele asimilate la nivelul claselor a IX-a – a X-a, astfel încât să se asigure parcurgerea integrală a marilor teme dogmatice. Temele propuse pentru clasa a XI-a s-au subsumat următoarelor domenii: antropologie, dogma trinitară, hristologie. Pentru clasa a XII-a au fost selectate teme din domeniile: ecleziologie, soteriologie, eshatologie.

Elementele de noutate ale programei sunt legate de următoarele aspecte:

- analiza unor fragmente din operele marilor Părinți ai Bisericii și ale scriitorilor bisericești sau a unor texte liturgice, care să asigure aprofundarea temelor de dogmatică;
- reconsiderarea conținuturilor în spirit patristic, în scopul eliminării unor șabloane scolastice;
- specificarea unor elemente de conținut referitoare la teme interconfesionale, care să asigure o mai bună înțelegere a specificului ortodoxiei și, în același timp, să constituie premisă a dialogului ecumenic;
- stabilirea de corelații între conținuturile de dogmatică și cele specifice altor discipline teologice.

În predarea conținuturilor care vizează teme interconfesionale formulăm următoarele sugestii: pentru conținuturile referitoare la Biserica romano-catolică – actualizarea informațiilor referitoare la pozițiile actuale ale acesteia; pentru conținuturile referitoare la protestantism – referirea numai la doctrina protestantă clasică a lui Martin Luther și Jean Calvin, pentru a evita multitudinea de poziții dogmatice ale diverselor curente protestante.

În organizarea și desfășurarea demersului didactic sugerăm utilizarea de strategii diverse, care să combine metodele clasice, expozitive de predare – prelegerea, expunerea sistematică, argumentarea, explicația etc. – cu cele de tip euristic, utile în analiza și interpretarea textelor biblice sau patristice.